

Standardi Izveštaja u okviru EuroExpert

Opšti zahtevi za izveštaje veštaka

Izveštaj je dokument koji beleži (i) instrukcije u odnosu na radni zadatak, (ii) osnovu i svrhu dokumenta, i (iii) analizu i obrazloženje koje je dovelo do (iv) mišljenja i zaključka do koga je veštak došao.

Vrsta, sadržaj i dužina izveštaja će varirati prema namenjenom korisniku, pravnim zahtevima i prirodi i složenosti radnog zadatka.

Izveštaj veštaka bi trebalo da ima logičnu strukturu i jasno organizovan izgled sa objektivnom i proverljivom osnovanošću za sva izražena mišljenja i zaključke. Izveštaj bi trebalo da pokaže jasnoću, nepristrasnost i doslednost pristupa.

Pre prihvatanja imenovanja kao veštaka, veštak mora da sam bude zadovoljan da nema nikakvog sukoba interesa i da pažljivo identifikuje probleme koji treba da se reše i da bude zadovoljan što ima iskustvo, znanje i ekspertizu da u potpunosti završi radni zadatak i sa potrebnom brzinom.

Dokaz veštaka će biti ograničen na ono što se realno zahteva da pomogne na pr. sudu ili tribunalu da reši sudski postupak. Dokaz veštaka će biti dat pisanim izveštajem izuzev ako veštak ne bude drukčije dobio instrukcije li osim ako sud ne naloži drukčije.

Veštak će svoju ulogu sve vreme vršiti na kompetentan i revnoman način a to će uključivati (ali neće biti ograničeno na) poštovanje bilo kojih proceduralnih pravila i bilo kojeg važećeg kodeksa prakse ili smernica koje se odnose na predmete kao što je etika, profesionalni principi, kompetencija, obelodanjivanje i izveštavanje.

Dalji zahtevi:

Priznaje se da različite države unutar Evrope imaju različite zakone, procedure i prakse, od kojih bilo koja može da uvede dodatne ili različite zahteve koji moraju da se ispoštuju od strane veštaka koji pružaju usluge u okviru ili za korišćenje u okviru bilo kog takvog pravosuđa.

Izveštaj veštaka mora, osim ako drukčije nije dogovoreno, naloženo ili se pravno zahteva:

- Da specifično navede ime veštaka, naziv njegove firme, njegove kvalifikacije, ekspertizu i sveobuhvatne kontakt detalje.
- Da identifikuje svrhu i nameru korišćenja izveštaja
- Da identifikuje klijenta ili više klijenata

- Da sadrži izjavu kojom se obrazlaže sadržina instrukcija koje su date veštaku koje su bitne za mišljenja izražena u izveštaju ili na koje se ta mišljenja zasnivaju.
- Da da sveobuhvatne detalje bilo kojeg pregleda, posete na terenu, ili ispitivanja koja je preduzeo veštak, koji će obuhvatati (ali nisu ograničeni na) datum i mesto i trajanje i imena prisutnih.
- Da da sveobuhvatnu informaciju koja se odnosi na bilo koje osoblje i/ili pomoćnike i/ili podizvođače koji su bili uključeni u izradi izveštaja i da utvrdi njihov doprinos istom.
- Da da detalje bilo koje literature ili materijala na koji se veštak oslanjao u pripremanju izveštaja. Skice i fotografije bi trebalo da se koriste naročito kada daju korisne ilustracije ili pomažu u razumevanju izveštaja.
- Da jasno naznači koje od činjenica navedenih u izveštaju su u okviru sopstvenog znanja veštaka; opisi zasnovani na sopstvenim nalazima ili ispitivanja veštaka moraju jasno da se razlikuju od onih zasnovanih na njegovim instrukcijama ili izvedenih iz izjava koje su dale treće strane.
- Kada su vršena ispitivanja naučne ili tehničke prirode, veštaci bi trebalo na navedu korišćenu metodologiju i ko je preduzeo ispitivanja i pod čijim nadzorom, sumirajući njihove odnosne kvalifikacije i iskustvo.
- Kada postoji niz mišljenja o predmetu kojim se bavi u izveštaju – veštak će da sumira niz mišljenja, i da razloge za svoje mišljenje. Osnova za davanje kvalifikovanih izjava (na.pr. što se tiče izvesnosti, mogućnosti, opsega mogućnosti ili nemogućnosti) i obuhvatanje bilo kojih restrikcija, ograničenja ili upozorenja u odnosu na izražena mišljenja u izveštaju veštaka bi trebalo da bude jasno objašnjeno i obrazloženo.
- Da navede one činjenice (bilo pretpostavljene ili drukčije) na kojima se mišljenja veštaka zasnivaju. Veštaci moraju da prave jasnu razliku između onih činjenica za koje znaju da su istinite i onih činjenica koje pretpostavljaju ili su ih primili.
- Da sadrži rezime svih zaključaka do kojih je došao. Rezime bi trebalo da čitaocu izveštaja pruži pregled svih značajnih mišljenja u okviru izveštaja. Zaključci u okviru izveštaja veštaka moraju da budu predstavljeni jasno i na inteligentan način tako da ih spremno može razumeti neko ko nije veštak.
- Da bude potpisan. Kada se izveštaji šalju elektronskim putem, veštak mora da preduzme razumne korake da zaštiti integritet podataka/teksta u izveštaju